

krvi in denarja, pa že tudi izpovemo, da nam ginéva čedalje bolj upanje, da se nam ohrani mir, ki nam ga je sila treba.

Ovéra pri naših posojilnicah.

Znano je v obče, da nimajo vse posojilnice dovolj gotovine na razpolago, da bi zamogle vsem opravičenim potrebam svojih zadružnikov ustreči, le nekatere posojilnice imajo gotovine toliko, kolikor je ravno za svoj delokrog potrebujejo. Takih posojilnic je pa le prav majhno število in večini izmed naših posojilnic pomanjkuje denarja, ne oziraje se na to, da bi morala imeti vsaka posojilnica primerno rezervo v gotovini ali tako naloženo, da jo zamore dobiti v prav kratkem času, tako da zamore ustreči vsaki čas vložnikom, ki hočejo vzdigniti svoje hranilne vloge. To seveda ni koristno za denarni zavod, če mora imeti v blagajnici suhi denar, ali naložen proti nižjim obrestim, kakor jih sam plačuje, to je efektivna izguba, pa kaj se če, mora tako biti, ker drugače zgubi zupanje pri vlagateljih. Potrebno je toraj za naše posojilnice, da bi imele pri katerem večjem zavodu primerni odprti kredit, katerega bi v slučajih potrebe zamogle hitro porabiti, potem bi jim ne bilo potrebno imeti suhega denarja v blagajnicah.

Za nemške Vorschussvereine je to lahko, ti dobijo povsod denarja in kolikor ga le hočejo od hranilnic, od drugih kreditnih zavodov in pri avstro-ogerski banki; za posojilnice vse to ne velja, one ne dobijo nikjer kredita. Veliko nado smo stavili v hranilnico ljubljanskega mesta, pa stvar se predolgo kuha. Celjska posojilnica je dala drugim posojilnicam okoli 30 tisuč gld. posojila. Obrnila se je celjska posojilnica do banke „Slavije“ s prošnjo, da ji privoli odprtega kredita 30 tisuč goldinarjev. Po dolgem pretresovanji dovolila ji je kredita 10 tisuč goldinarjev in stavila pogoje, ki pa niso prav lahko izpeljivi. Načelstvo zveze slovenskih posojilnic obrnilo se je potem do poverjenikov banke „Slavije“, ki so imeli shod 23. junija v Ljubljani s prošnjo, v njej smo rekli, da bi naj oni, ki poznajo naše težnje, posredovali pri glavnem ravnateljstvu, katero naj bi jemalo na naše razmere ozir in dovolilo posojilnicam kredit, katerega tudi porabiti zamorejo. Poudarjali smo, da nam pod temi pogoji, ki nam jih stavi „Slavija“, ni mogoče kredita porabiti, nazivljali smo, da posojilnice itak ne potrebujejo veliko in zaradi tega se tudi banka nad to malenkostjo ne bode spodtikala, če nam na ljubo napravi kako izjemo z ozirom na naše razmere, pridobila si pa bi hvaležnost slovenskega naroda. — Vse zaman, banka „Slavija“ se res spodtika nad to malen-

kostjo, odbila je po več ko trimesečnem pretresovanji prošnjo, stavljeno do poverjenikov in pristavila, da so se vsa hranilna in posojilna društva, katera imajo posojila od banke „Slavije“ brez izjeme podvrgla onim pogojem. — Sila kola lomi — sicer so pa po Českem čisto drugačne razmere pri „založnah“, kakor pa pri naših posojilnicah. Od banke „Slavije“ rabi, kolikor nam zuano, le ena posojilnica nekoliko od odprtega kredita, ker si na drug način ne more pomagati, vzdihuje pa vedno in gleda na to, da se tega kredita prej ko mogoče reši.

Ker nimamo v potrebi nikjer pričakovati pripomoči, sledi iz vsega tega, da morajo posojilnice jako previdno delovati in nikakor ne smejo segati črez svoje moči. Posebni ozir morajo jemati tudi na to, da imajo primerno svoto za vlagatelje hranilnih vlog vsak čas pripravljeno. Pri izposojevanju morajo biti posojilnice jako oprezne in naj le majhna in samo taka posojila dajejo, katera se bodo vračala v kratkem obroku. Pomagati si moremo le s tistimi močmi, na katere se moremo zanesti in to so naše lastne moči same. „Zadruga.“

Gospodarske stvari.

Kako orehovo drevo vzboljšati.

Jeseni ali spomladi naj se izkopljejo trije rovi okoli arehovega drevesa in sicer prvi rov tik debla, drugega pa na meter od debla proč. Ti rovi se morajo tako globoko izkopati, da se korenine in njeni razrastki iz zemlje na dan prikažejo. Zdaj se rovi z izluženim lesnim pepelom nasujejo in izkopano prstjo pokrijejo. Pri ponavljanju tega postopanja se potem pa postori med izkopanimi rovi izkopljejo, da se tako z časom vse korenine orehove z izluženim lesnim pepelom pognojijo. Oreh, s katerim se tako postopa, postane zelo rodovit in nese debeli in okusni sad.

„Žležasto“ mleko.

Žležasto mleko je neki dr. Engling preiskaval. Mleko, katero je bilo preiskovano, je bilo novomolzeno in kakor se je zdelo popolnoma tako, kakor vsako drugo navadno, naravno mleko, če se je brž po molži ali dojbi skuhalo. Če so ga pa šest ur stati pustili, je pri varjanju izločevalo drobne siraste kepice in ni več vrhnje ali smetane narejalo. Ako se je še dalj časa stati pustilo, je postalo kislo, sirovina se je izločevala in med njo je bila neka prstena, vlečljiva tvarina. V ti tvarini skozi močen drobnogled ogledovani videle so se dolgo raztegnjene, nitaste celice in poleg njih drobnejše ceppljive gljivice. Ti organizmi rastejo po mnenju dr. Englinga na škodo mlečnega slad-

korja v mleku, kajti raztopline mlečnega sladkorja, močičevega sladkorja pa tudi trstikinega sladkorja, če tudi počasneje z zležastim mlekom pomešane, postanejo tudi zležaste. V gruševi tolkli, če se je začela vleči, v zležasti vodi kislega zelja, kisle repe, kislh kumar je badatelj (preiskovavec) dr. Engling iste nitaste organizme zasledil. Borova kislina, salicilna kislina zabranjuje začetekvlačljivega vrenja, kuhanje zamori gljive. Ako se ta napaka v mleku kje nahaja, treba je posodbo do čista in skrbno umivati: najbolje je, ako se vzame močni lug. Odpravi se, če tudi težko.

Mlečna ali porodnična trešljika in pomoček zoper njo.

O ti bolezni piše neki Hanoveranski veliki posestnik kakor sledi: Pred nekaterimi dnevi je v mojem hlevu jedna najboljših mlečnih krav vzbolela vsled mlečne ali porodnične trešljike, tako nevarno in hudo, da smo se vsi že bali, da nam bode poginila. Poklicani živinski zdravnik je zapisal priprosto in porabno sredstvo, katero je bil še le pred kratkim neki drugi živinski zdravnik v veliki vojvodini badenski v tamošnjih živinozdravilstvenih novinah razglasil. Krava se je morala z voljueno odejo odeti in ji nad toto podlago hrbet z vročim gladilom gladiti. Gladiti so jo počeli okoli 10. ure dopoldne in se je brez prestanka naprej in naprej hrbet gladil. Proti osmi uri na večer je krava prvokrat zopet vstala in je jela nekaj malega jesti. Po noči vkljub vednemu gladenju ji je zopet nekaj vzhujšalo. Pa ne na dolgi čas. Krava se je vidoma boljšala in je bila po 16urnem gladenju popolnoma zdrava. To vspešno ozdravljenje gotovo zasluži, da se razglasi in razve, ker ravno mlečna trešljika vsako leto mnogo krav pograbi in pokonča in ker so drugi do zdaj znani pomočki še vedno več ali manj dyomljivega vspeha. Oni badenski živinozdravitelj zatrduje, da je 75% tako bolnih krav na tak način rešil. Toplota je ja vir življenja.

P. L.

Dopisi.

Iz Celja. (Vabilo k občnemu zboru „katoliškega podpornega društva“ v Celji. — Blagodari — Popravek.) Prihodnjo nedeljo 22. novembra t. l. ob treh popoldne obhaja ovo šolsko društvo svoj letošnji občni zbor v gostilni „pri Slonu“ (Hot Elefant). Dnevni red obsega le dve točki: 1. Razna sporočila in 2. Poljubni nasveti. Prosimo, da se blagovolijo ovega zborovanja vdeleževati v obilnem številu vsi častiti udje, kakor tudi drugi društveni prijatelji. — Pri tej priliki naznamo, da dobiva na društvene stroške okoli 100

učencev in učenk iz obeh okoličanskih šol od 3. novembra sem toplo hrano ob poludne po štirikrat na teden; okoli 100 šolskih otrok pa bode dobilo obutev in obleko ob božiči. V ta namen — namreč za nakup obleke in obutve — so, kakor prejšnja leta, zopet letos blagovolili darovati Premilostjivi in Prevzvišeni gospod knezoškof lavantinski 35 goldinarjev; gosp. Anton Šlander, vikar v Celji 6 gold., J. Ž. v Celji 6 gold. — Bog plati vsem blagim dobrotnikom naše mladine! — Za vzdrževanje četrtega razreda na dekliški šoli šolskih sester v Celji so darovali premilostljivi in prevzvišeni gospod knez in škof lavantinski Jakob Maksimilijan za šolsko leto 1885/86 sto goldinarjev. S tem naj se blagovoli popraviti pomota, ki se je vrinila v poslednjo številko „Slov. Gospodarja“ v dopisu iz Celja, kjer je stalo napéno, da so premilostljivi in prevzvišeni knez in škof kot letnino darovali za imenovani namen le 10 goldinarjev. Mili Bog blagoslovi Prevzvišenega pokrovitelja celjske dekliške šole šolskih sester. — Katoliškemu podpornemu društvu v Celji so nadalje darovali, oziroma letnino odrajtali ti-le p. n. čč. gg.: Matija Stagoj, župnik v Trbovljah 15 gld., dr. Josip Serneč, odvetnik v Celji 10 gld., Lovro Herg, korar v Mariboru 5 gld., Anton Turnšek, trgovec v Nazarjah pri Mozirji 5 gld., neimenovan v Vidmu 5 gld., po 2 gld. p. n. čč. gg.: F. Veršec, c. kr. notar in župan v Sevnici; Karol Lampe, dimnikarski mojster v Celji, Karol Šah, posestnik v Celjski okolici, več neimenovanih: 3 gld. Bog plati vsem!

Iz Celjske okolice, 16. novembra. (Naši Nemci pa šole.) Uni dan je zborovalo v Celji tako imenovano „nemško društvo.“ Gospodje dr. Glantschnigg, dr. Neckermann in drugi so tožili nemirne Slovence, ki bajé v novjšem času grozno preganjajo uboge, zatirane Nemce! Zares predrzni Slovenci! Vi toraj hočete, da bi se Vam za Vaš denar moralo povedati v Vašem maternem jeziku, koliko morate plačati na železnici, če se hočete peljati v Laški trg ali pa v Št. Jur? In kar je še bolj strašno: Vi tirjate, naj bi Vam gospodi kondukerji po slovensko zaklicali tisti kraj, kjer morate pri Vaših voznjah na železnici izstopiti? Kar je pa že neprenosljivo: Vi bi tudi radi imeli, da se ime vsake postaje zapiše po železnicah celó v Vašem barbarskem, divjem slovenskem jeziku? Vi toraj želite, da se zraven Markt Tüffer še zapiše: Laški trg? — O ne! to je pregrozno; to je presilno! Prav so storili učeni celjski gospodi dohtarji: Neckermann, Glantschnigg, Higersperger, direktor nemške šparkase Jaky- itd., da so se zopet enkrat zbrali v „nemškem društvu“ pa sklenili: Če bodo Slovenci tako predrzni, nam v Celji več obstati ne bo mogoče; če pa mi Celje zapustimo, potem